

CD 8.5.1
CURRICULUM DISCIPLINĂ
PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	07
Data:	15.04.2019
Pag. 1/11	

FACULTATEA DE MEDICINĂ nr. 1
PROGRAM DE STUDII 0910.1 SĂNĂTATE PUBLICĂ
CATEDRA DE ANATOMIE ȘI ANATOMIE CLINICĂ

APROBAT

la ședința Comisiei de asigurare a calității și
evaluării curriculare Facultatea Medicină nr. 1
Proces verbal nr. 1 din 21.03.20

Președinte, dr. hab. șt. med., prof. univ.

Suman Serghei _____

APROBAT

la ședința Consiliului Facultății de Medicină nr. 1

Proces verbal nr. 1 din 22.03.20

Decanul Facultății, dr. hab. șt. med., prof. univ.

Placintă Gheorghe _____

APROBAT

la ședința Catedrei de anatomie și anatomie clinică
Proces verbal nr. 02 din 24.08.2020
Șef catedră, dr. hab. șt. med., prof. univ.

Catereniuc Ilia _____

CURRICULUM

DISCIPLINA ANATOMIA OMULUI

Ciclul I, Licență
Studii superioare de licență (ciclul I)

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie (O)**

Chișinău, 2020

CD 8.5.1
CURRICULUM DISCIPLINĂ
PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	07
Data:	15.04.2019
Pag. 2/11	

I. PRELIMINARII

- **Prezentarea generală a disciplinei: locul și rolul disciplinei în formarea competențelor specifice ale programei de formare profesională / specialității**

Sănătatea publică este un program interdisciplinar în domeniul sănătății publice, care înglobează cunoștințe din disciplinele fundamentale (*anatomie*, biologie, fiziologie, microbiologie, biochimie), socio-umane, medicale de specialitate etc., ce oferă studenților baza științifică și practică în sănătate publică.

Anatomia omului este una din cele mai vechi științe fundamentale ale învățământului medical, care mai poate fi definită și ca știința despre substratul material al vieții și sănătății.

„*Anatomia este știința formei vii*” (Fr. I. Rainer). Deci, având ca obiect de cercetare omul viu, *Anatomia* reprezintă o componentă importantă a educației preclinice, care vine în ajutorul studentului cu informații privind structura corpului uman în filo- și ontogeneză, variabilitatea morfologică a structurilor sale, anomaliile de dezvoltare, particularitățile de vârstă, gen și cele individuale.

Cursul de *anatomia omului* studiază structura corpului uman și a părților sale componente la nivel macro- și mezosopic, precum și modificările lor condiționate de interacțiunea și interdependența de celelalte sisteme biologice, care pe parcursul evoluției au influențat formarea genului „*Homo sapiens*”.

Informațiile respective sunt utile pentru studierea cursurilor ulterioare de biomedicină, ele au menirea nu doar de a forma un set de cunoștințe de bază despre morfologia corpului uman, dar și de a facilita crearea unor noțiuni veritabile privind organismul ca un tot unitar, în care structura este influențată de funcție și invers, în strânsă legătură cu mediul ambiant.

Viitorii specialiști în sănătate publică se vor ocupa cu studiul factorilor determinanți ai sănătății și dezvoltarea măsurilor de prevenție și promovarea sănătății bazate pe dovezi științifice, precum și evaluarea eficienței și eficacității intervențiilor de sănătate publică.

- **Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională**

De a oferi studenților cunoștințe privind structura corpului uman, particularitățile morfofuncționale ale organelor și sistemelor de organe în diferite perioade ale dezvoltării postnatale și utilizarea acestora în însușirea disciplinelor fundamentale și clinice, oferirea unui mediu de existență sigur, prevenirea îmbolnăvirilor și dezabilităților, reducerea poverii diferitor maladii, diagnosticul și tratamentul acestora, promovarea modului sănătos de viață și creșterea speranței la viață.

Unul din obiectivele principale ale cursului este studierea anatomiei omului viu și rolul ei educativ în pregătirea profesională.

- **Limbile de predare a disciplinei:** română, rusă.
- **Beneficiari:** studenții anului I, facultatea de Medicină nr. 1, specialitatea: *Sănătate publică*

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	F.01.O.001		
Denumirea disciplinei	Anatomia omului		
Responsabil de disciplină	dr. hab. șt. med., prof. univ., Ilia Catereniuc asist. univ., Zinovia Zorina		
Anul	I	Semestrul	I
Numărul de ore total	180		
Curs	30	Lucrări practice	30
Seminare	30	Lucrul individual	90
Forma de evaluare	E	Numărul de credite	6

CD 8.5.1
CURRICULUM DISCIPLINĂ
PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	07
Data:	15.04.2019
Pag. 3/11	

III. OBIECTIVELE DE FORMARE IN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul trebuie să fie capabil:

✓ *la nivel de cunoaștere și înțelegere să:*

- formuleze unele idei clare privind anatomia omului, evoluția și ramurile ei, locul și rolul ei în cadrul disciplinelor medicale fundamentale și clinice;
- cunoască metodele tradiționale și moderne de explorare morfologică;
- dobândească abilități necesare practicii unui specialist în sănătate publică, orientate spre cunoașterea și înțelegerea structurii corpului uman și a mecanismelor fiziologice și patologice de funcționare a aparatelor și sistemelor de organe;
- dețină și să reproducă informații despre organismul uman ca un tot unitar și elementele lui constitutive (celule, țesuturi, organe, sisteme de organe, aparate);
- reproducă noțiuni generale despre normă, variante, anomalii și importanța lor aplicativă;
- posede și să reproducă informații despre proporțiile corpului, tipurile constituționale, particularitățile individuale, de vârstă și de gen a formațiunilor anatomice și importanța lor aplicativă;
- reproducă informațiile despre particularitățile generale de structură ale sistemelor de organe, structura organelor la nivel macro- și microscopic, funcția și aspectul lor pe viu (somatoscopic, în imagine radiologică, sonografică, RMN, endoscopică);
- se familiarizeze cu Terminologia Anatomică Internațională elaborată de FICAT (*Federative International Committee on Anatomical Terminology, 1998*);

✓ *la nivel de aplicare să:*

- aplice cunoștințele teoretice în practica activității profesionale;
- identifice formațiunile anatomice și să aranjeze organele în poziția lor anatomică standardă;
- demonstreze aspectele/elementele structurale ale regiunilor de corp (pe cadavrul disecat), ale pieselor anatomice (organe separate, complexe de organe, mulaje etc.);
- demonstreze localizarea și proiecția pe suprafața corpului a formațiunilor anatomice principale (viscere, vase sangvine/trunchiuri limfatice, nervi etc.);
- cunoască și să stabilească tipurile constituționale ale corpului uman;
- identifice structurile anatomice pe imagini radiologice (radiograme, tomograme), sonografice, obținute prin RMN;
- stabilească și să palpeze pe viu reperele (formațiunile proeminente) osoase, musculare, articulare, vasculare și nervoase ale diferitor regiuni de corp;
- reproducă scheme privind structura, topografia, proiecția, clasificarea formațiunilor anatomice;
- rezolve probleme de situație și teste privind structura, topografia, funcțiile, aspectul pe viu a formațiunilor anatomice;
- posede abilități elementare de disecție.

✓ *la nivel de integrare să:*

- evalueze și să aprecieze importanța cunoștințelor în domeniul anatomiei omului pentru însușirea disciplinelor medicale fundamentale și clinice;
- utilizeze tehnologiile informaționale pentru a obține, evalua, stoca, produce, prezenta și schimba informații cu colegii în cadrul lucrului individual și în grup;
- fie capabil de a învăța să învețe, ceea ce va contribui la managementul traseului profesional;
- conștientizeze aplicabilitatea cunoștințelor anatomice pentru activitatea în calitate de specialist în sănătate publică.

CD 8.5.1
CURRICULUM DISCIPLINĂ
PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	07
Data:	15.04.2019
Pag. 4/11	

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

Anatomia ca știință fundamentală a învățământului medical, studiază organismul uman în dezvoltarea sa ontogenetică, în strânsă legătură cu modificările mediului ambiant și activitatea cotidiană a fiecărui individ.

Pentru însușirea cu succes a disciplinei sunt necesare cunoștințe prealabile din domeniul biologiei și anatomiei, obținute în cadrul studiilor preuniversitare.

Disciplina e orientată spre formarea unui nivel inițial de cunoștințe, necesare pentru studierea ulterioară a fiziologiei, morfopatologiei, farmacologiei etc., cu care se integrează pe verticală.

Prin folosirea metodelor ce vin în sprijinul fiecărui medic (palparea, percuția, investigațiile radiologice, endoscopice, tomografia computerizată, ecografia ultrasonică etc.) anatomia devine o știință a formei vii, ce posedă un vocabular de peste 5000 de termeni, stipulați în *Terminologia Anatomică Internațională elaborată de FICAT (Federative International Committee on Anatomical Terminology, 1998)*, pe care se sprijină toate celelalte științe din învățământul medical.

Medicina contemporană nu cere de la anatomie doar cunoașterea structurii și formei omului abstract, ci date concrete despre structura fiecărui individ în parte.

Deci, anatomia este știința formelor vii, a transformărilor și reorganizărilor corpului omenesc, ea include o sistematizare și integrare a cunoștințelor despre conexiunea și influența reciprocă a sistemelor somatice și viscerale, influența diferitor factori ai mediului extern asupra aparatului locomotor și a activității viscerelor și sistemului nervos central.

Pentru însușirea bună a disciplinei studentul anului I are nevoie de următoarele abilități:

- cunoașterea limbii de predare;
- competențe confirmate în științele studiate la nivelul liceal (biologie, chimie, fizică);
- cunoașterea principiilor de formare a termenilor medicali, bazate pe cunoștințele elementare a limbii latine;
- competențe în tehnologiile informaționale – utilizarea internetului, Windows, Word, Excel, Power Point (procesarea documentelor, tabellele electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică);
- abilitatea de comunicare și lucru în echipă;
- calități – toleranță, compasiune, creativitate, inițiativă, autonomie.

CD 8.5.1
CURRICULUM DISCIPLINĂ
PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 07
Data: 15.04.2019
Pag. 5/11

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. d/o	Curs	Numărul de ore		
		Cursuri	Lucrări practice/ seminare	Lucru individual
	<i>Noțiuni generale privind anatomia omului.</i> Etape în cunoașterea anatomiei omului. Elementele de orientare ale corpului uman. Terminologia anatomică. Părțile de corp, segmentele și regiunile lor. Noțiuni generale privind constituția omului. Tipurile constituționale și particularitățile lor morfofuncționale.	2	2	4
2.	<i>Anatomia funcțională a aparatului locomotor.</i> Aparatul locomotor – noțiuni generale, componente, rol funcțional. Sistemul osos și artrosindesmologia, structura oaselor și a legăturilor dintre ele, osul ca organ, funcțiile oaselor și articulațiilor. Clasificarea oaselor și articulațiilor. Oasele și articulațiile trunchiului, membrilor și capului. Craniul în ansamblu. <i>Miologia generală.</i> Clasificarea mușchilor, mușchiul ca organ. Mușchii, fasciile și topografia capului, gâtului, trunchiului și membrilor (superioare și inferioare).	4	10	12
3.	TOTALIZARE.		2	
4.	<i>Splanhnologie generală.</i> Anatomia funcțională a organelor interne, particularități de vârstă. Importanța aplicativă a cunoștințelor privind aspectele morfofuncționale ale organelor interne în raport cu asistența medicală generală. <i>Sistemul digestiv</i> – revistă de ansamblu, componente, rol funcțional. Cavitatea bucală, faringele, esofagul, stomacul, intestinul subțire și gros – structură, părți componente, topografie, particularități, rol funcțional. Glandele digestive mari – ficatul și pancreasul – structură, topografie, importanța funcțională. Căile biliare intra- și extrahepatice. <i>Sistemul respirator</i> – revistă de ansamblu, componente, structură, rol funcțional. Cavitatea nazală, laringele, traheea, bronhiile și plămânii – structură, topografie, funcții. Pleura și mediastinul. <i>Organele urinare și genitale</i> – componente, structură, topografie, funcții. Organele urinare (rinichii, ureterele, vezica urinară) – structură, topografie, funcții. <i>Sistemul genital masculin</i> – structură, topografie, anomalii, explorare pe viu. <i>Sistemul genital feminin</i> – structură, topografie, anomalii, explorare pe viu. Uretra masculină și feminină. Perineul – structură, topografie, funcții.	6	14	20
5.	<i>Sistemul cardiovascular</i> – noțiuni generale. Inima și vasele sangvine – structură, topografie, funcții. Pericardul. Vasele arteriale și vasele venoase.	4	8	12
6.	TOTALIZARE. EVALUAREA CUNOȘTINȚELOR PRIN TESTARE		2	
7.	<i>Anatomia funcțională a sistemului endocrin.</i> Sistemul limfoid – componente, structură, rol funcțional.	2	2	6
8.	<i>Sistemul nervos central și periferic</i> – structură, componente. <i>Anatomia funcțională a măduvei spinării și a encefalului.</i> Sistemul nervos central – clasificare, rol funcțional. Măduva spinării, structură, porțiuni. Encefalul – revistă de ansamblu. Bulbul rahidian, puntea, cerebelul, mezencefalul, diencefalul și telencefalul. Noțiuni despre căile conductoare ale SNC. Meningele cerebral și rahidian. Sistemul ventricular și lichidul cerebrospinal. Nervii spinali – formarea lor. Plexurile somatice și ramurile lor principale.	4	6	10
9.	<i>Anatomia funcțională a sistemului nervos autonom (vegetativ)</i> – porțiunea centrală și periferică. Plexurile vegetative, ramurile lor principale. Lanțul simpatic – componente, topografie, ramuri. Particularitățile de inervație a viscerelor.	4	4	10
10.	<i>Nervii cranieni și sistemele senzoriale și motorii (analizatorii)</i> – principii generale de organizare și clasificare. Nervii cranieni – origine reală și aparentă, tipuri de fibre, zone de distribuție. Sistemele senzoriale – clasificare. Particularitățile structurale ale organelor de simț (vizual, acustic, vestibular, olfactiv, gustativ).	4	4	12
11.	TOTALIZARE.		2	
12.	Revistă de ansamblu privind vascularizația, limfaticile și inervația formațiunilor aparatului locomotor și a organelor interne. Noțiuni generale despre explorarea pe viu a organelor, sistemelor de organe, aparatelor.		4	4
Total		30	30/30	90

CD 8.5.1
CURRICULUM DISCIPLINĂ
PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 07

Data: 15.04.2019

Pag. 6/11

VI. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Capitolul 1. APARATUL LOCOMOTOR	
<ul style="list-style-type: none"> • să definească conceptele fundamentale ale anatomiei. • să cunoască:<ul style="list-style-type: none"> ✓ metodele de cercetare în anatomie; ✓ terminologia anatomică; ✓ clasificarea, structura și particularitățile anatomice ale oaselor, articulațiilor și mușchilor; ✓ axele în jurul cărora se efectuează mișcări și mișcărilor produse în articulații la contracția mușchilor; ✓ reperele anatomice osoase, articulare și musculare. • să demonstreze:<ul style="list-style-type: none"> ✓ abilități de analiză și sistematizare a cunoștințelor; ✓ reperele osoase, articulare și musculare pe material cadaveric, radiograme și pe viu; • să aplice criteriile de diferențiere a formațiunilor anatomice pe piesele anatomice, la cadavru, pe radiograme și pe viu prin:<ul style="list-style-type: none"> ✓ identificarea liniilor de orientare ale corpului uman; ✓ identificarea prin palpare a reperelor osoase, articulare și musculare pe material cadaveric și pe viu; • să integreze cunoștințele acumulate și să le aplice în practică.	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Terminologia anatomică</i> 2. <i>Elementele de orientare ale corpului uman.</i> 3. <i>Osteologie generală.</i> Caracteristica regională a oaselor scheletului uman: oasele craniului, scheletul trunchiului, scheletul membrelor. 4. <i>Artrologie generală.</i> Articulațiile trunchiului, capului și membrelor. 5. <i>Miologie generală</i> Mușchii regiunilor topografice ale corpului: mușchii trunchiului: spatelui, toracelui și abdomenului; mușchii membrelor și ai centurilor; mușchii capului și gâtului.
Capitolul 2. ORGANELE INTERNE <i>(sistemele digestiv, respirator, urinar și genitale)</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • să definească:<ul style="list-style-type: none"> ✓ noțiunile de organ, sistem și aparat de organe; ✓ noțiunile de organ tubular și organ parenchimos. ✓ noțiunea de sistem – digestiv, respirator, urinar, genital. • să cunoască:<ul style="list-style-type: none"> ✓ terminologia anatomică și principiile de clasificare, structură și topografie a organelor interne; ✓ particularitățile individuale și regionale ale organelor sistemelor digestiv, respirator, urinar și genital. • să demonstreze:<ul style="list-style-type: none"> ✓ formațiunile anatomice la temă pe material cadaveric, mulaje, radiograme și pe viu; ✓ abilități în identificarea reperelor topografice necesare pentru determinarea limitelor și proiecției organelor interne; • să aplice criteriile de diferențiere a formațiunilor anatomice pe piesele anatomice, la cadavru, pe radiograme și pe viu. • să integreze cunoștințele anatomice cu disciplinele clinice prin:<ul style="list-style-type: none"> ✓ formularea concluziilor pe marginea materiei studiate; ✓ dezvoltarea opiniilor proprii referitor la particularitățile anatomice individuale, de vârstă și de gen ale organelor studiate.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Generalități privind clasificarea, structura și topografia organelor interne. 2. <i>Sistemul digestiv:</i> cavitatea bucală, limba, dinții și glandele salivare; faringele, esofagul, stomacul; intestinul (subțire și gros); ficatul și pancreasul. Regiunile abdomenului. Peritoneul și spațiile extraperitoneale. 3. <i>Stemul respirator:</i> nasul, cavitatea nazală, laringele, traheea, bronhiile, plămânii și pleura. Glandele tiroidă, paratiroide și timusul. Mediastinul. 4. <i>Organele urinare:</i> rinichii, ureterele, vezica urinară. Glandele suprarenale și paraganglionii. 5. <i>Organele genitale masculine.</i> 6. <i>Organele genitale feminine.</i> 7. <i>Perineul.</i>
Capitolul 3. SISTEMUL CARDIOVASCULAR ȘI LIMFOID	
<ul style="list-style-type: none"> • să definească:<ul style="list-style-type: none"> ✓ sistemul cardiovascular; ✓ circulația corporală și pulmonară; ✓ noțiunile de anastomoze arteriale și venoase. • să cunoască:<ul style="list-style-type: none"> ✓ terminologia anatomică și principiile de clasificare a vaselor sanguine;	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Cordul și pericardul.</i> 2. <i>Ganglionii limfatici regionali.</i> 3. <i>Vasele sanguine și limfaticile ale capului și gâtului.</i> 4. <i>Vascularizația și drenarea limfatică a organelor și pereților trunchiului.</i>

CD 8.5.1
CURRICULUM DISCIPLINĂ
PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	07
Data:	15.04.2019
Pag. 7/11	

Obiective	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> ✓ particularitățile de vascularizație ale organelor interne, articulațiilor și mușchilor scheletici. • să demonstreze: ✓ formațiunile anatomice pe material cadaveric, mulaje și pe viu; ✓ abilități în identificarea reperelor topografice necesare pentru determinarea proiecției vaselor sangvine. • să aplice criteriile de diferențiere a formațiunilor anatomice pe piesele anatomice, cadavru și pe radiograme. • să integreze cunoștințele anatomice cu disciplinele clinice prin formularea concluziilor pe marginea materiei studiate.	<ol style="list-style-type: none"> 5. Vasele sangvine și limfaticile ale <i>membrului superior</i>. 6. Vascularizația și drenarea limfatică a <i>articulațiilor și mușchilor membrului inferior</i>.
Capitolul 4. SISTEMUL NERVOS CENTRAL. NERVII SPINALI	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ să definească: ✓ sistemul nervos central (SNC) și derivatele veziculelor cerebrale; ✓ noțiunile de nerv spinal, plex somatic. • să cunoască: ✓ terminologia anatomică și principiile de clasificare, structură și topografie a componentelor SNC; ✓ terminologia anatomică și clasificarea nervilor spinali; ✓ particularitățile de formare a plexurilor somatice. ✓ să demonstreze: ✓ formațiunile anatomice ce țin de SNC și periferic pe piesele anatomice, mulaje, radiograme; ✓ abilități în identificarea reperelor topografice necesare pentru determinarea limitelor și proiecției nervilor. • să aplice criteriile de diferențiere a formațiunilor anatomice pe piesele anatomice, la cadavru, cu transferul de cunoștințe pe viu. • să demonstreze: ✓ formațiunile anatomice pe material cadaveric, mulaje și pe viu. • să integreze cunoștințele anatomice cu disciplinele clinice prin dezvoltarea opiniilor proprii privind particularitățile individuale, de vârstă și de gen ale componentelor SNC și periferic.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Măduva spinării și meningele rahidian. 2. Trunchiul cerebral, componente. Ventriculul IV. 3. Diencefalul. Ventriculul III. 4. Emisferele cerebrale. 5. Localizarea funcțiilor în cortexul cerebral. Sistemul limbic. 6. Substanța albă a emisferelor. Nucleele bazale. Ventriculele laterale. 7. Meningele cerebral și lichidul cerebrospinal. 8. Căile conductoare ale sistemului nervos central. 9. Nervii spinali, ramurile lor. 10. Plexurile cervical, brahial, lombar și sacral. 11. Nervii spinali toracici.
Capitolul 5. NERVII CRANIENI ȘI ORGANELE DE SIMȚ. SISTEMUL NERVOS AUTONOM	
<ul style="list-style-type: none"> • să definească: ✓ nervii cranieni; ✓ noțiunea de sistem senzorial și de cale conductoare; ✓ sistemul nervos autonom (SNA) și componentele acestuia. • să cunoască: ✓ terminologia anatomică și principiile de clasificare, structură și topografie a nervilor cranieni și a componentelor SNA. • să demonstreze: ✓ formațiunile anatomice ce țin de nervii cranieni și SNA pe material cadaveric, piese anatomice, mulaje etc. • să aplice criteriile de diferențiere a formațiunilor anatomice pe piesele anatomice, cadavru. • să integreze cunoștințele anatomice cu disciplinele clinice prin:<ul style="list-style-type: none"> ✓ formularea concluziilor pe marginea materiei studiate; ✓ dezvoltarea opiniilor proprii referitor la particularitățile anatomice individuale, de vârstă și de gen ale nervilor cranieni și ale componentelor SNA.	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Nervii cranieni</i> – origine reală și aparentă, tipuri de fibre, zone de distribuție. 2. Sistem senzorial. 3. Cale conductoare. 4. <i>SNA – componente:</i><ul style="list-style-type: none"> ✓ lanțul simpatic. ✓ plexurile vegetative, componente ramuri principale.

CD 8.5.1
CURRICULUM DISCIPLINĂ
PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	07
Data:	15.04.2019
Pag. 8/11	

VII. COMPETENȚE PROFESIONALE [SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT)] ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

✓ **COMPETENȚE PROFESIONALE (specifice) (CS):**

- CP1. Cunoașterea structurii și funcțiilor organismului uman în diverse stări fiziologice și a relațiilor existente între starea de sănătate, mediul fizic și cel social;
- CP2. Cunoașterea particularităților de structură, dezvoltare și funcționare a organismului uman;
- CP3. Cunoașterea organizării aparatului locomotor, sistemelor de organe interne, vascular și nervos;
- CP4. Identificarea formațiunilor anatomice pe material cadaveric și pe viu;
- CP5. Cunoașterea și identificarea reperelor anatomice pe preparate, mulaje și pe viu;
- CP6. Cunoașterea proiecției formațiunilor anatomice pe viu și abilitatea de a descrie și determina limita organelor interne raportate la reperele osoase, musculare etc;
- CP7. Aplicarea cunoștințelor acumulate la anatomia omului în practica profesională;
- CP8. Efectuarea diverselor manopere și procedee pentru realizarea activităților profesionale specifice specialității pe baza cunoștințelor anatomice și altor discipline fundamentale;
- CP9. Desfășurarea activităților de cercetare în domeniul sănătății publice;
- CP10. Rezolvarea problemelor de situație și formularea concluziilor;
- CP10. Cultivarea disciplinei academice și responsabilității față de pregătirea medicală, ca etapa obligatorie în formarea specialistului în sănătate publică.

✓ **COMPETENȚELE TRANSVERSALE (CT):**

- CT1. Dezvoltarea capacității de autonomie decizională;
- CT2. Formarea atitudinii personale;
- CT3. Abilitatea de interacțiune socială și activitatea în grup;
- CT4. Încadrarea în proiecte interdisciplinare, activități extracurriculare;
- CT5. Realizarea activităților și exercitarea rolurilor specifice studierii disciplinei în echipă. Promovarea spiritului de inițiativă, dialogului, cooperării, atitudinii pozitive și respectului față de colegi, a empatiei, altruismului și îmbunătățirea continuă a propriei activități;
- CT6. Dezvoltarea diferitor tehnici de a învăța. Analiza critică și formularea unor concluzii;
- CT7. Comunicare eficientă și abilități digitale;
- CT8. Prezentarea proiectelor științifice individuale;
- CT9. Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale cu aplicarea valorilor și normelor eticii profesionale, precum și prevederilor legislației în vigoare. Promovarea raționamentului logic, a aplicabilității practice, a evaluării și autoevaluării în luarea deciziilor;
- CT10. Autoevaluarea obiectivă a competențelor de formare profesională continuă în scopul dezvoltării abilităților personale și profesionale.

✓ **FINALITĂȚILE DISCIPLINEI**

La finalizarea studierii unității de curs studentul va fi capabil:

- să posede cunoștințe despre structura, topografia și particularitățile anatomice ale organelor și sistemelor de organe;
- să înțeleagă principiile de aplicare și transfer a cunoștințelor în practica medicală;
- să aplice pe viu cunoștințele teoretice cu privire la determinarea limitelor și proiecției organelor față de reperele anatomice;
- să fie capabil să interpreteze imaginile radiologice, RMN, endoscopice, sonografice, etc;
- să evalueze locul și rolul anatomiei omului în pregătirea profesională;
- să fie capabil să implementeze cunoștințele acumulate în activitatea cotidiană;
- să posede competențe de analiză și sinteză a cunoștințelor și informației științifice obținute și să fie capabil de a utiliza tehnologiile informaționale și de comunicare.

CD 8.5.1
CURRICULUM DISCIPLINĂ
PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	07
Data:	15.04.2019
Pag. 9/11	

VIII. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Sugestii pentru activitate individuală

Audierea pasivă a cursurilor este una **din cele mai puțin eficiente** metode de însușire, chiar și în cazul structurării și ilustrării foarte moderne ale acestora. Din aceste considerente pentru a însuși ceva este nevoie de cât mai multe modalități de procesare a materialului studiat.

Realizarea practică a unui lucru este mult mai eficientă, decât citirea despre cum trebuie să-l efectuezi, dar și mai eficient este să înveți pe altcineva să facă acest lucru.

Doritorii de a avea succes la însușirea disciplinei *Anatomia omului* urmează să lucreze insistent și activ cu materialul demonstrativ.

Privitor la metodologia de însușire catedra propune studenților câteva sfaturi demne de urmat:

1. Inițial este necesar să faceți cunoștință cu tema și subiectele la care trebuie să dați răspuns.

2. Citiți atent materialul din manual, faceți notițe. Încercați să formulați singuri momentele cheie. Aplicați cunoștințele obținute pentru demonstrarea pe preparatele anatomice.

3. Veniți la cursuri și lucrările practice nu doar pentru a face prezența! Procedând astfel, puțin probabil că veți face față cerințelor. La prelegeri conspectați atent, treceți informația prin sine, mereu întrebându-vă dacă înțelegeți despre ce este vorba, dacă corespunde materialul predat cu cel studiat de D-stră anterior, apreciindu-vă nivelul de cunoaștere. Folosiți culegerile de cursuri!

4. Țineți minte! profesorii sunt bucuroși când studenții pun întrebări la temă. Implicați-vă în conversații, puneți întrebări profesorului, colegilor, sie însuși. Aceasta înseamnă că încercați să înțelegeți și să conștientizați materialul predat.

5. Pentru un studiu mai productiv organizați-vă în grupuri a câte 2-3 studenți pentru a vă întâlni regulat la discuții asupra materialului de la cursuri, lucrările practice, pentru pregătirea de totalizări și examene. De regulă, în grupuri mici de lucru se obține o înțelegere mult mai amplă, mai clară și stabilă decât lucrând individual. În plus, abilitatea de a explica colegilor materialul însușit vă dezvoltă memoria și vorbirea, lucruri folositoare pentru viitor.

Cunoașterea disciplinei necesită ca fiecare oră de lucru în contact direct cu profesorul să fie suplimentată cu cel puțin 1-2 ore de studiu individual al studentului. În acest scop folosiți *Sala de demonstrare și studiere a pieselor anatomice* amenajată la Catedra de anatomie a omului.

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Lucrul cu cartea si TIC	Lucrul sistematic în bibliotecă și mediatecă. Explorarea surselor electronice actuale referitor la tema pusă în discuție	1. Gândirea logică, flexibilitatea. 2. Calitatea sistematizării materialului informațional obținut prin activitate proprie.	Pe parcursul semestrului
2.	Referat	Analiza surselor relevante la tema referatului. Analiza, sistematizarea și sinteza informației la tema propusă. Alcătuirea referatului în conformitate cu cerințele în vigoare și prezentarea lui la catedra.	1. Calitatea sistematizării și analizei materialului informațional obținut prin activitate proprie. 2. Concordanța informației cu tema propusă.	Pe parcursul semestrului
3.	Lucrul cu piesele anatomice și materialul cadaveric în sala de demonstrare și studiere a pieselor anatomice (peste program).	Studentul va beneficia de un program de autoinstruire în sala de demonstrare și studiere a pieselor anatomice după ore. La necesitate poate apela la consultația profesorului de serviciu. Sunt create condiții de interacțiune atât cu colegii de grupă, cât și cu alți studenți de la toate facultățile. Studentul are posibilitatea să lucreze cu piesele anatomice de unul singur sau în echipă.	1. Volumul de muncă. 2. Abilitatea de demonstrare a formațiunilor anatomice pe preparate. 3. Formularea concluziilor cu privire la importanța aplicativă a formațiunilor anatomice.	Pe parcursul semestrului

CD 8.5.1
CURRICULUM DISCIPLINĂ
PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	07
Data:	15.04.2019
Pag. 10/11	

IX. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

Metode de predare și învățare utilizate

- **Metode de predare utilizate**

1. Disciplina *Anatomia omului* se predă după metodologia clasică: cu ore de curs și lucrări practice.
2. Cursul teoretic este ținut de către titularii de curs. Se practică prelegerea interactivă.
3. De asemenea sunt utilizate așa metode ca:
  - ✓ expunerea didactică;
  - ✓ *brainstorming-ul*;
  - ✓ conversația euristică, discuția și dezbateră;
  - ✓ lucrul în perechi sau în grup;
  - ✓ studiul individual;
  - ✓ lucrul cu manualul, sursele didactice și atlasul de anatomie;
  - ✓ studiu individual de cercetare;
  - ✓ rezolvarea problemelor de situație;
  - ✓ ascultarea interactivă.

- **Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei)**

La lucrările practice, împreună cu profesorul de grupă, studenții studiază piesele anatomice confecționate în prealabil, utilizează planșe, mulaje, tabele, selectează de sine stătător piese anatomice la temă, care ulterior sunt demonstrate colegilor.

- **Metode de evaluare (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)**

Curentă: verificarea cunoștințelor frontală sau/și individuală prin:

- ✓ lucrări de control;
- ✓ demonstrarea pe piesele anatomice a formațiunilor incluse în programa analitică a disciplinei;
- ✓ rezolvarea testelor docimologice în SIMU;
- ✓ reprezentarea grafică a schemelor la anumite subiecte;
- ✓ rezolvarea problemelor de situație.

La disciplina *Anatomia omului* pe parcursul semestrului de studiu sunt organizate **3 totalizări** (evaluare formativă) și **evaluarea deprinderilor practice** după cum urmează:

Totalizarea nr. 1 – Aparatul locomotor (evaluare – oral/deprinderi practice + lucrul individual).

Totalizarea nr. 2 – Viscere. Sistemul cardiovascular (evaluare – oral/deprinderi practice + testare + lucrul individual).

Totalizarea nr. 3 – Sistemul limfoid. Sistemul nervos central și periferic (*nervii cranieni și spinali*). Sistemul nervos autonom (evaluare – oral/deprinderi practice + lucrul individual).

Evaluarea deprinderilor practice.

La examenul de promovare la *Anatomia omului* sunt admiși doar studenții care au obținut nota semestrială 5,0 și mai mult și au recuperat toate absențele la lucrările practice. Studenții care au absențe la prelegeri vor fi taxați cu întrebări suplimentare discutate la orele de curs.

Finală: examen

Examenul la disciplina anatomia omului este constituit din evaluare prin **testare în SIMU**.

Nota generală se definitivează reieșind din 2 componente: **nota medie semestrială** cu coeficientul 0,5 și **testarea în SIMU** cu coeficientul 0,5.

Evaluarea cunoștințelor se apreciază cu note de la 10 la 1,0 (cu zecimale).

CD 8.5.1
CURRICULUM DISCIPLINĂ
PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	07
Data:	15.04.2019
Pag. 11/11	

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	
6,01-6,50	6,5	D
6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	
7,51-8,00	8	C
8,01-8,50	8,5	
8,51-8,00	9	
9,01-9,50	9,5	B
9,51-10,0	10	

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (asistate la calculator, testare, răspuns oral) – toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

X. BIBLIOGRAFIE RECOMANDATĂ

A. Obligatorie:

1. Cursul predat
2. STEFANET, M. Anatomia omului. Vol. I, ed. 2. Ch.: CE-P Medicina, 2014.
3. STEFANET M. Anatomia omului. Vol. II, ed. 2. Ch.: CE-P Medicina, 2013.
4. STEFANET, M. Anatomia Omului. Vol. III, ed. 2. Ch.: CE-P Medicina / Sirius SRL, 2013.
5. CATERENIUC I., LUPAȘCU T., ȘTEFANEȚ M., ANDRIEȘ V. et al. Vol. I. Aparatul de susținere și mișcare (culegere de cursuri). Ch.: Tipografia Sirius SRL, 2011.
6. CATERENIUC I., LUPAȘCU T., BATÎR D., BENDELIC A. et al. Vol. II. Sistemul nervos central. Splanhnologie (culegere de cursuri). Ch.: Tipografia Sirius SRL, 2015.
7. CATERENIUC I., LUPAȘCU T. et al. Vol. III. Sistemele cardiovascular, limfatic, nervos periferic și organele senzoriale (culegere de cursuri). Ch.: Tipografia Sirius SRL, 2015.
8. СИНЕЛЬНИКОВ Р. Д., СИНЕЛЬНИКОВ Я. Р. Атлас анатомии человека. Том I-IV (oricare ed.).

B. Suplimentară:

1. CATERENIUC I., LUPAȘCU T., TAȘNIC M. et al. Culegere de scheme la anatomia omului / Сборник схем по анатомии человека / Collection of schemes for human anatomy. Ch.: Tipografia Sirius SRL, 2012, 2014.
2. PAPILIAN V. Anatomia omului. Vol. I, Aparatul locomotor; Vol. II, Viscere. București, 1998.
3. NETTER FRANK H. Atlas de anatomie a omului (ed.: Gh. P. Cuculici et al.). Ed. a 5-a rev. București, 2012.
4. САПИИ М. Р., БИЛИЧ Г. Л. Анатомия человека. Том. I и II. М., 2001.